Journal for Ethics in Social Studies
ISSN: 2559 - 7612
Covered in: CrossRef; RePEc; CEEOL; KVK; WorldCat; Google Scholar

2018, Volume 2, Issue 1, pages: 22-42 | doi: https://doi.org/10.18662/jess/07

Premature Use of Technology

Cătălin Ionuț BOȘINTĂ[1], Ana ILIUȚĂ[2], Grațiella NISTRIUC[3], Alexandru MIHĂILESCU[4], Ion BARBU[5], Despina MĂZĂREANU[6]

[1-6] Stefan cel Mare University from Suceava, Romania.

Abstract: The alarming number of children who spend most of their free time in front of the computer has forced pediatric societies around the world to trigger an alarm about the time children spend in front of their screens as well as the content they interact with. of children's technology can trigger a number of serious health problems. A social issue of great importance is the development of children under the premature use of technology. It analyzes the relationships that are established between children and technology, the potential harmful factors that may occur during primary socialization, as well as the parents' view of this phenomenon.

Keywords: Use of communication technologies; risks; benefits; causes;

How to cite: Bosinta, C.I., Iliuta, A., Nistriuc, G., Mihailescu, A., Barbu, I., & Mazareanu, D. (2018). Medicine, Robot and Intimacy. *Journal for Ethics in Social Studies, 2*(1), 22-42. https://doi.org/10.18662/jess/07

©2018 The Authors.
Published by LUMEN Publishing House.

Introduction

Numărul alarmant al copiilor care petrec majoritatea timpului liber în faţa calculatorului a impus societăţilor de pediatrie din lumea intreagă să tragă un semnal de alarmă legat de timpul prea mare petrecut de copii în faţa ecranelor digitale, precum şi asupra conţinutului cu care interacţionează aceştia. Utilizarea intensivă a tehnologiei de către copii poate declanşa o serie de probleme de sănătate grave.

Dintre posibilele probleme cauzate de expunerea prelungită a copiilor la conţinuturi digitale, enumerăm:

- *Probleme de dezvoltare.* Suprastimularea asociată cu supraexpunerea la tehnologie (telefoane mobile, internet, tablete, televizoare) a fost asociată cu deficit de atenţie si funcţionare, întârzieri cognitive, probleme de învăţare, impulsivitate şi o abilitate redusă de autoreglare (crizele de furie). În plus, utilizarea extensivă a tehnologiei la orice vârstă este legată de restricţii de mişcare ceea ce iarăşi duce la întârzieri de dezvoltare. Mişcarea sporeşte atenţia şi capacitatea de învăţare, iar sedentarismul adus de ecranele digitale la această vârstă a făcut ca, în ţările dezvoltate, 1 din 3 copii să intre la şcoală cu întârzieri de dezvoltare, ceea ce le afectează direct capacitatea de învăţare şi realizările academice.

- *Obezitate şi alte probleme de sănătate.* Sedentarismul mai are o latură întunecată: cea a declanşării obezităţii. Din ce în ce mai mulţi copii suferă de obezitate cauzată de joacă pasivă şi de alimentaţia necorespunzătoare. La nivel internaţional, prevalenţa obezităţii a crescut de peste două ori între 1980 şi 2014. Peste 1,9 miliarde de adulţi peste 18 ani sunt supraponderali. Dintre aceştia, peste 600 de milioane sunt obezi.

- *Probleme cu vederea.* O problemă ignorată de cele mai mute ori este şi cea a vederii: dispozitivele electronice de astăzi au o lumină cu lungime de undă scurtă, albastru şi violet, care poate afecta vederea şi poate chiar să îmbătrânească prematur ochii.

- *ADHD, depresie şi agresivitate.* Numai în Statele Unite peste 6 milioane de copii au fost diagnosticaţi cu ADHD, făcând din aceasta cea mai frecventă problemă comportamentală a copilăriei. Nu putem ignora nici faptul că excesul de tehnologie este considerat un factor cauzal în creşterea ratelor de depresie a copilului, anxietate, tulburare de ataşament, deficit de atenţie, tulburare bipolară, psihoza şi comportament problematic. În plus faţă de timpul petrecut în faţa ecranelor, intervine şi problema conţinutului. Conţinutul mediatic violent poate provoca agresivitatea copilului, iar copiii mici sunt din ce în ce mai expuşi la violenţa fizică, verbală şi sexuală din conţinutul digital de astăzi. Mai mult, viteza cu care se succed imaginile pe

ecranele digitale, care duce la deficit de atenţie şi scăderea concentrării şi a memoriei.

- *afectarea programului de odihnă al copiilor*. Folosirea intensivă a tehnologiei afectează odihna copiilor. În ciuda semnalelor de alarmă legate de device-urile electronice, peste 60% dintre părinţi nu supraveghează utilizarea tabletelor, telefoanelor şi calculatoarelor în cazul copiilor, iar 75% dintre copii pot să se joace în dormitor. Urmarea directă este că foarte mulţi dintre copii cu vârste cuprinse între 8 şi 10 ani sunt deprivaţi de somn şi au rezultate şcolare slabe.

- *Propaganda teroristă asupra copiilor*. Statul islamic, grupare teroristă, antrenează copii de la vârste timpurii (cinci ani) pentru a continua propaganda de răspândire a jihadului în lume. Copii sunt racolaţi prin propagandă realizată deseori şi pe Internet. Pentru a deveni membri ai organizaţiei teroriste Stat Islamic, copii sunt manipulaţi să adere la religia musulmană, apoi să înţeleagă calea extremistă ca pe cea dreaptă. Video-urile brutale cu decapitări şi execuţii pot fi găsite de către copii nesupravegheaţi, care ulterior vor fi impresionaţi sau marcaţi pe viaţă.

- *Jocurile periculoase: „Balena albastră"*. Marcaţi de inocenţă şi susceptibili manipulării, copii sunt victime uşoare ale unor jocuri periculoase de pe Internet. Balena albastră, acesta este numele jocului care a curmat vieţile unor adolescenţi anul trecut. Jocul constă în realizarea mai multor sarcini timp de 50 de zile începând cu vizionarea unor filme horror, plimbări nocturne şi autoflagelare culminând cu sinuciderea participanţilor. Fondatorul jocului devenit tot mai viral în rândul adolescenţilor este un tânăr rus, Philipp Budeikin. Acesta a declarat că prin intermediul jocului curăţa societatea de erori biologice.

Obiective şi ipotezele cercetării

O problemă socială de o mare actualitate este cea a dezvoltării copiilor în condiţiile utilizării premature a tehnologiei. Astfel, tema cercetării va cuprinde relaţiile ce se stabilesc între copii şi tehnologie, potenţialii factori dăunători ce pot să apară în timpul socializării primare, precum şi opinia părinţilor faţă de acest fenomen.

Pe baza acestui obiectiv am formulat o serie de ipoteze de cercetare, menite a fi analizate şi testate la finalul anchetei sociologice. Prima ipoteză, pe care se bazează cercetarea noastră este:

- *"Utilizarea prematură a tehnologiei duce la apariţia tendinţelor de izolare socială la copii."*

Vom aduna informații de la subiecți aparținând atât mediului urban, cât și mediului rural, pentru a verifica cea de-a doua ipoteză:

- *"Tehnologia este un factor de socializare mai puternic în mediul urban, decât în mediul rural."*

Cantitatea imensă de informație transmisă prin intermediul tehnologiei are o influență majoră asupra copiilor de astăzi. Astfel am dori să arătăm că:

- *"Dacă contactul cu tehnologia este îndelungat, copii se dezvoltă precoce."*

În final am dori să verificăm dacă opinia publică este de acord cu evoluția ascendentă a acestui fenomen:

- *"Fenomenul de utilizare prematură a tehnologiei va lua amploare."*

Stabilirea universului anchetei. Alcătuirea eșantionului

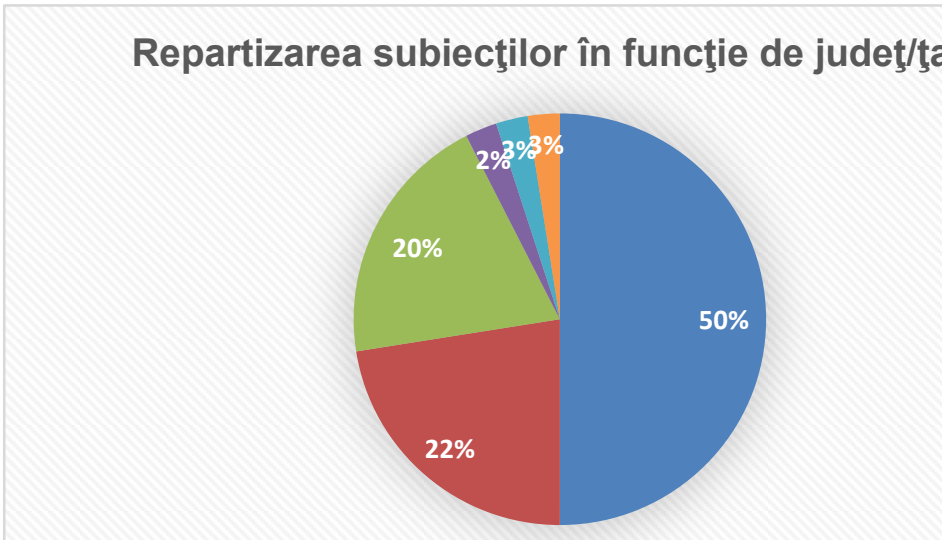
Grupul țintă este format în totalitate din părinți de copii cu vârstele cuprinse între un an și 18 ani. În speranța de a avea un eșantion cât mai divers și reprezentativ pentru întreaga populație, am aplicat instrumentele cercetării sociologice în mai multe localități din regiunea de NE a României din județele: Suceava, Botoșani, Iași și Neamț. Au fost supuși chestionării și doi subiecți, din Grecia și Portugalia.

Au fost chestionate în total 40 de persoane, în perioada decembrie 2017 și ianuarie 2018, provenind atât din mediul rural, cât și din mediul urban. Chestionarul cuprinde 16 întrebări închise cu multiple variante de răspuns sau scale de măsurare. La întrebările 12 și 14 a fost permisă bifarea mai multor căsuțe. Interviul a fost și el creat specific pentru această microcercetare, cuprinzând 9 întrebări deschise, menite să ofere răspunsuri mai elaborate și mai precise la problemele ridicate.

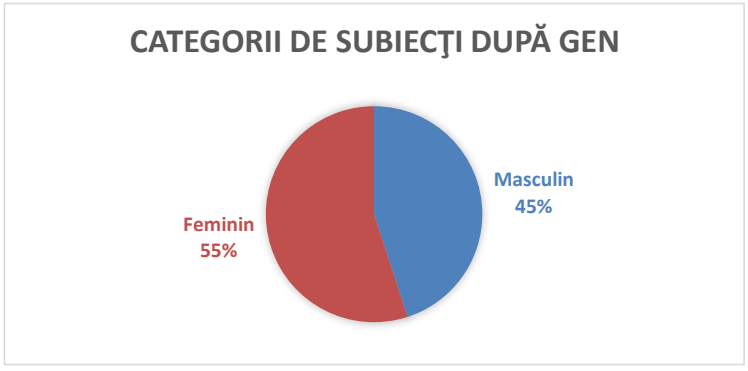
Rezultate

Interpretarea datelor obținute prin chestionar

Întrebarea 1. Chestionarul se deschide prin întrebarea de identificare a județului de apartenență. În cazul subiecților din străinătate, la această întrebare s-a cerut doar țara din care provin. Din cele 40 de persoane chestionate, jumătate locuiesc în județul Suceava. Am adunat date de la 9 persoane care locuiesc în județul Iași și 8 persoane din județul Botoșani și unul din județul Neamț. Unul dintre subiecții anchetați aparține de județul Neamț. Microcercetarea noastră se concentrează astfel pe opinia populației din partea de nord a Moldovei.

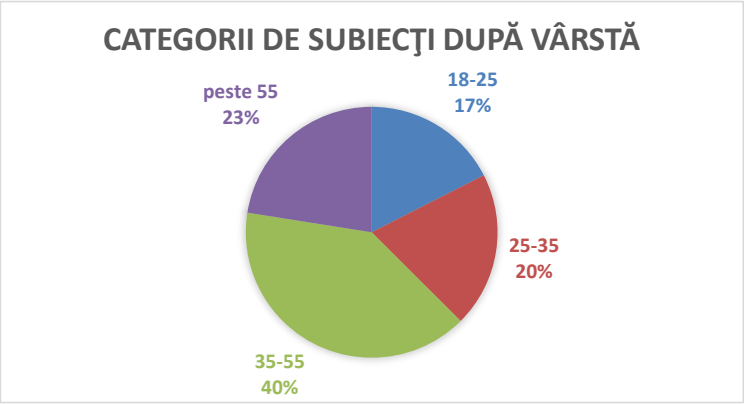

Întrebarea 2. Prin această întrebare am identificat genul persoanelor anchetate, pentru a observa eventuale diferenţe pregnante între răspunsurilor subiecţilor masculini faţă de cele ale subiecţilor feminini. Am realizat o pondere rezonabilă între bărbaţi şi femei, aproximativ egală. Din 40 de subiecţi, 18 au fost de sex masculin, iar 22 de sex feminin. Am observat că nu au existat anomalii în răspunsurile ulterioare ale femeilor, faţă de cele ale bărbaţilor.

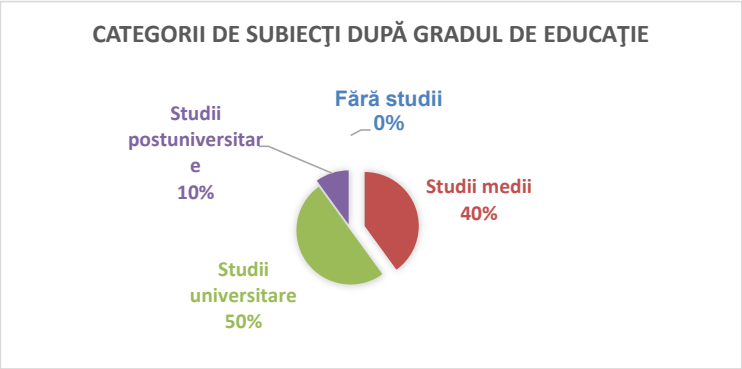

Întrebarea 3. Este utilă pentru clasificarea subiecţilor pe vârste. Eşantionul este foarte divers, cuprinzând persoane cu vârste între 18 şi 72 de ani. Din cei 40 de subiecţi, 16 aveau vârstele între 35 şi 55 de ani, 8 între 25

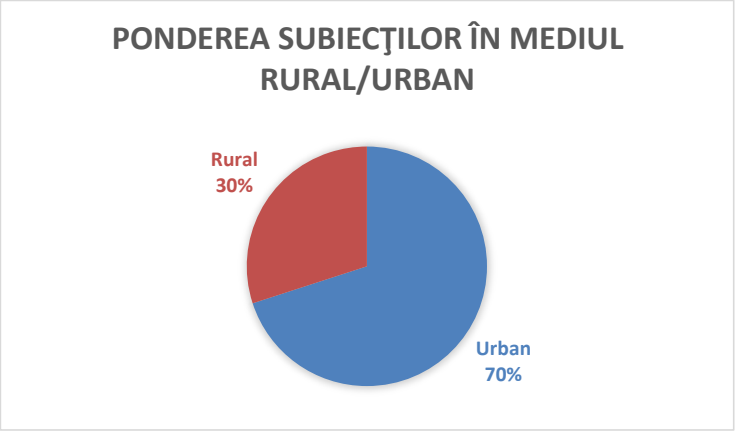
și 35, 7 între 18 și 25, iar 9 peste 55 de ani. Prin identificarea vârstei am observat în mod evident că părinții mai în vârstă sunt mai reticenți în a permite contactul copiilor cu tehnologia.

Întrebarea 4. Prin această întrebare am urmărit să aflăm nivelul educațional al subiecților. Nu s-a înregistrat nici o persoană fără studii în eșantion. Jumătate din cei 40 de subiecți prezentau studii universitare, 16 aveau studii medii, iar doar 4 subiecți studii postuniversitare. Studiile universitare pot indica statutul important în societate, precum și șanse de a avea un venit mai mare în familie. Eventualul venit mai mare poate asigura accesul mai ușor la dispozitivele tehnologice de ultimă generație. Gradul de educație a arătat atitudini divergente părinților față de utilizarea tehnologiei de către copii. Părinții cu studii superioare erau mai deschiși față de contactul copiilor cu tehnologia la vârste sub 5 ani.

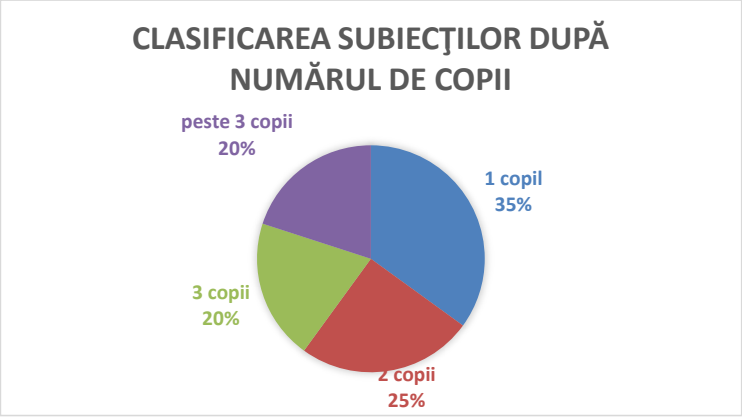

Întrebarea 5. Întrebarea 5 urmăreşte clasificarea subiecţilor în funcţie de mediul de apartenenţă. Întrucât una din ipotezele de cercetare se referă la diferenţele de socializare ale copiilor, realizate sub influenţa tehnologiei, în mediul urban, faţă de mediul rural. În eşantion, 12 persoane proveneau din mediul rural şi 28 din mediul urban. Părinţii din mediul rural au permis mai puţin timp de utilizarea a tehnologiei pentru copii lor. De asemenea, în mediul rural, activităţile copiilor erau mai sociale.

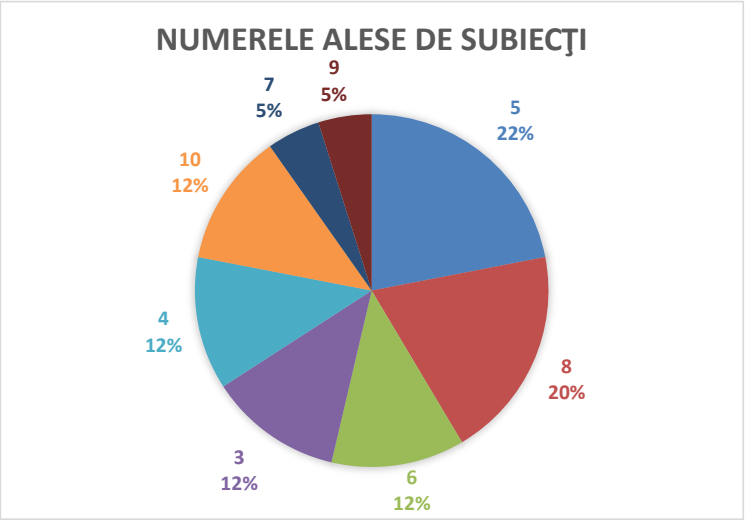

Întrebarea 6. Numărul de copii pe care îl au subiecţii se corelează cu gradul de permisivitate faţă de utilizarea tehnologiei. Am aplicat chestionarul familiilor care aveau un copil (14), doi copii (10), trei copii (8) şi peste 3 copii

(8). Am observat că există o relație de invers proporționalitate între numărul copiilor și contactul copiilor cu tehnologia. Cu cât familiile sunt mai numeroase, cu atât scade timpul acordat pentru utilizarea tehnologiei. Dacă familia are un copil, crește numărul dispozitivelor aflate la dispoziția acestuia.

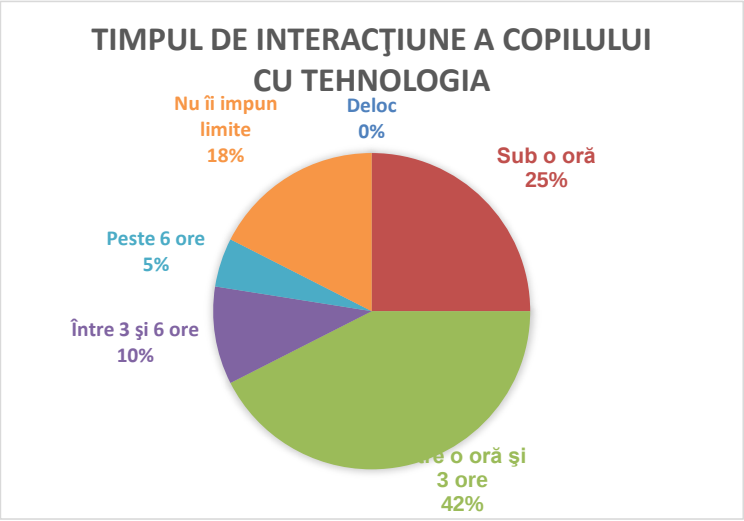

Întrebarea 7. Am cerut subiecților să selecteze pe o scară de la 1 la 10, cifra care reprezintă cel mai bine nivelul de prezență a tehnologiei în viața copiilor lor. În cele 40 de chestionare, cifre sub 5 s-au înregistrat doar de 10 ori (24% din total). Cifra 5 a fost selectată de 9 ori de către părinți, arătând astfel o încercare de echilibrare a socialului cu timpul petrecut cu tehnologia. Cifra 6 a fost și ea selectată de 5 ori. Un nivel mediu de interacțiune marcat de cifele 5 și 6 s-a înregistrat în proporție de 32%. Interesant este de observat că peste 42% din cifrele înregistrate sunt de la 7 la 10. S-au înregistrat note foarte mari, demonstrând că tehnologia este o parte foarte importantă din viața copiilor subiecților anchetați. Selectarea de 5 ori a cifrei 10 este alarmantă, întrucât poate fi corelată cu o dependență a copiilor față de dispozitivele tehnologice. Pe de altă parte, nici un părinte nu a acordat note de 1 și de 2. Creșterea copilului fără influența tehnologiei pare astfel aproape imposibilă.

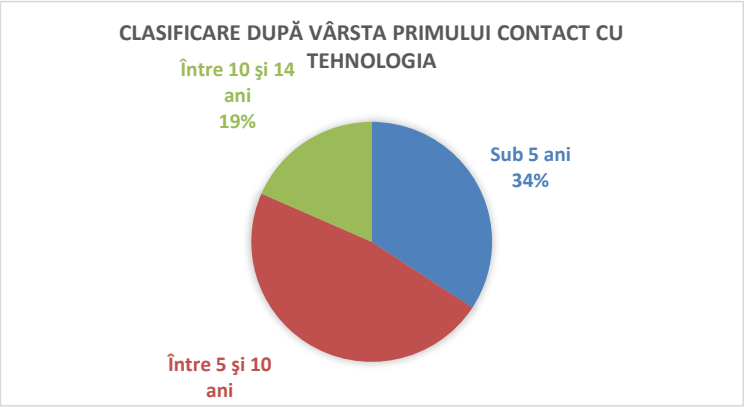

Întrebarea 8. La această întrebare, 42% dintre părinţi au răspuns că permit copiilor să interacţioneze cu dispozitivele tehnologice între o oră şi 3 ore. Acest lucru ne arată că media timpului de interacţiune copil-tehnologie este de până la 3 ore. Un procent impresionant de 25% corespunde răspunsului "sub o oră". În special familiile care au declarat că au 3 sau peste 3 copii au selectat această variantă de răspuns. Părinţii privesc utilizarea tehnologiei de către copii ca fiind o problemă serioasă şi urmăresc limitarea timpului la minimul necesar. Ei doresc să îşi protejeze copii de efectele negative pe care excesul le poate aduce. Părinţii au răspuns că permit utilizarea tehnologiei între 3 şi 6 ore pe zi în procent de 10%. Doi subiecţi au ales varianta de răspuns "peste 6 ore". Numărul mic al părinţilor care permit o interacţiune mai lungă este îmbucurător, întrucât copii rămân cu mai mult timp pentru a interecţiona cu oamenii, în special în cadrul grupului de egali. Se poate obverva că 18% din subiecţii anchetaţi au precizat că nu impun limite de timp copiilor. Această permisivitate poate conduce uşor spre exces, având consecinţe grave pentru viitor. Copii care nu au o limită precisă pot abuza de libertatea lor şi să se scufunde în lumea virtuală, mecanică. Lipsa interacţiunii constante cu alţi copii şi adulţi poate să îi împingă astfel la izolare şi inadaptare. Nici un părinte nu a răspuns prin varianta "Deloc" la

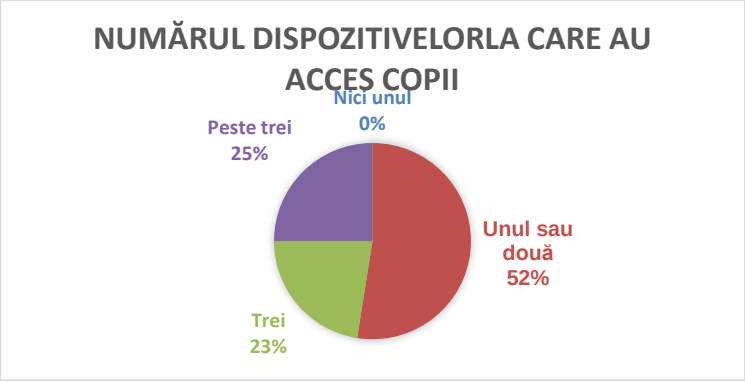
această întrebare, întărind ipoteza afirmată anterior, conform căreia copii nu se pot dezvolta fără influența tehnologiei.

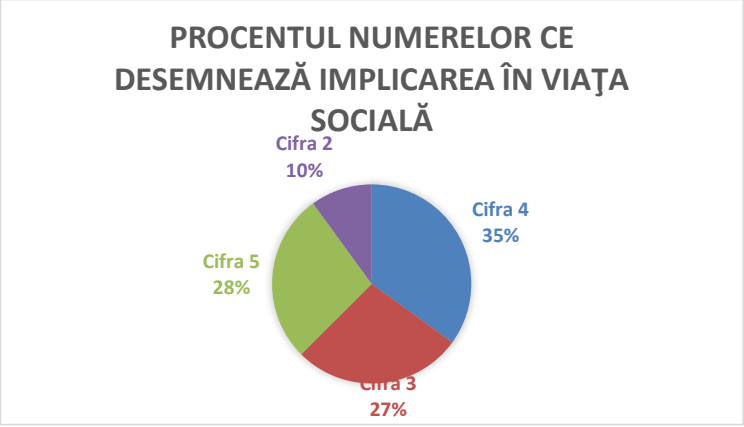
Întrebarea 9. Cunoșterea vârstei la care copii au avut primul contact cu tehnologia este esențială pentru a identifica riscul afectării procesului de socializare primară. Majoritatea copiilor au luat contact cu tehnologia între 5 și 10 ani. Procentul de 47% arată că părinții au dorit ca aceștia să crească în paralel cu dezvoltarea tehnologiei. Efectele benefice ale noilor tehnologii precum informarea rapidă, jocurile educative și divertismentul, susțin dezvoltarea rapidă a copiilor. Aceștia sunt expuși riscului de a se dezvolta precoce. În cazul contactului cu tehnologia a copilului de sub 5 ani, acesta poate fi mai mult dăunător, în special dacă intervine excesul sau supravegherea deficitară a părinților. Studiile afirmă că până la vârsta de 5 ani, contactul cu tehnologia poate duce la subdezvoltare fizică, slăbirea vederii, ADHD și chiar obezitate. Procentul de 34% din totalul răspunsurilor este îngrijorător în acest sens. Un mic procent de 19% indică începerea contactului mai intens cu dizpozitivele tehnologice între 10 și 14 ani. Nici un subiect nu a ales varianta de răspuns „peste 14 ani".

Întrebarea 10. Întrebaţi la câte dispozitive au acces copii, majoritatea părinţilor (52%) au răspuns unul sau două. Având în vedere că familiile se adaptează evoluţiei tehnologice şi prezintă la domiciliu în medie 3 dispozitive, este o valoare normală ca tinerii să poată folosi o parte din ele. Un procent de 23% desemnează numărul dispozitivelor ca fiind de 3. Subiecţii care au ales răspunsul „peste 3" (25%) provin majoritar din mediul urban. Varianta de răspuns „nici unul" nu a fost aleasă de nici un părinte, întărind ideea indispensabilităţii tehnologiei.

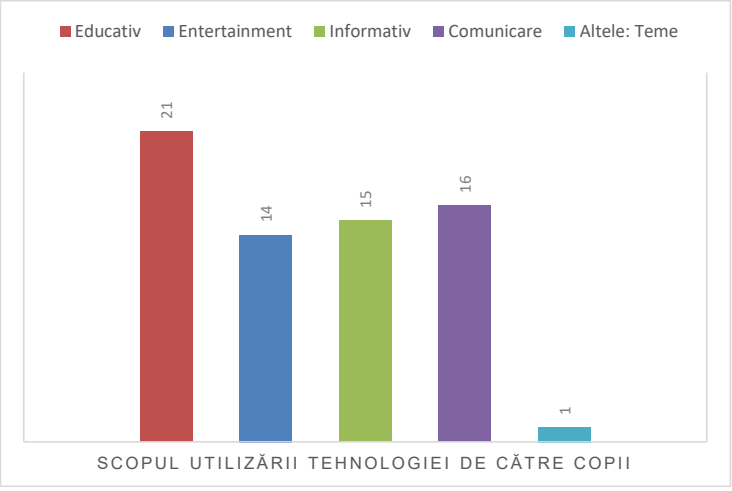

Întrebarea 11. Subiecții au fost rugați să aleagă pe o scară de la 1 la 5 gradul de implicare în viața socială a copiilor. Cifra 4 a fost încercuită cel mai mult, având un procent de 35% din totalul răspunsurilor. Imediat după este cifra 5, cu un procent de 28% și cifra 3 cu procentul de alegere și 27%. Valorile foarte mari indică faptul că părinții supraveghează utilizarea tehnologiilor de informare și comunicare și îndeamnă copii să participe la viața socială. Acest lucru este benefic întrucât socializarea primară și cea secundară este bazată pe interacțiunile interumane. Cifra 2 a fost aleasă de 10% din subiecți. Acest răspuns se corelează cu absența unor limite de interacțiune cu tehnologia și cu numărul mai mare de dispozitive disponibile. Nici un subiect nu a încercuit cifra 1. Deducem astfel faptul că izolarea socială este un pericol, dar nu de o largă răspândire. Tehnologia și interacțiunile sociale se contopesc în prezent, datorită activităților online și a comunicării în timp real.

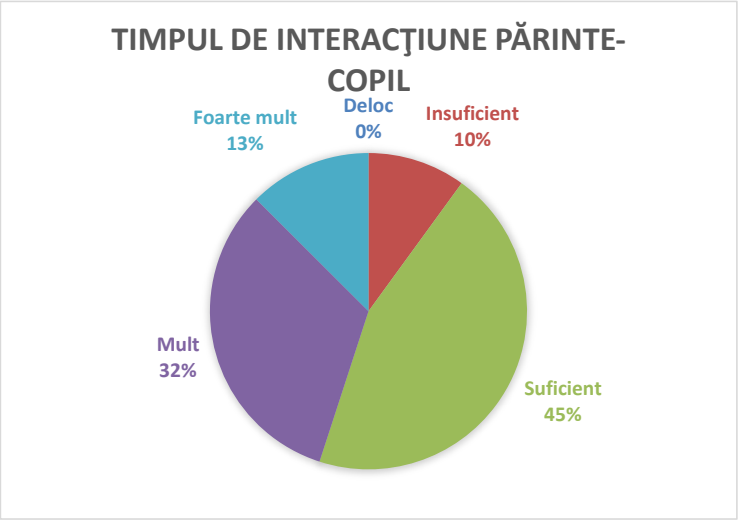
Întrebarea 12. Scopul utilizării tehnologiei este esențial pentru a observa dacă tehnologia produce mai multe efecte pozitive decât negative. Întrucât la această întrebare puteau fi alese mai multe variante de răspuns, am adunat numărul total de alegeri. De cele mai multe ori a fost ales scopul educativ (21). Urmează funcția de comunicare a tehnologiei cu 16 alegeri și cea informativă, cu 15 alegeri. Surprinzător, scopul de entertainment a fost ales doar de 14 ori. La secțiunea Altele a fost trecut răspunsul Teme pentru acasă pe unul din chestionare. Educarea prin utilizarea tehnologiei poate ajuta copii să se dezvolte, însă există și riscul de a se dezvolta precoce. Comunicarea prin intermediul tehnologiei poate să ușureze interacțiunile cu

ceilalţi copii, dar poate şi să formeze o idee greşită asupra modului de interacţiune. Informarea prin intermediul tehnologiei a luat în mod firesc amploare, trimiţând cititul cărţilor în desuetudine. Informaţia online e mai rapidă, mai uşor de accesat şi succintă, dar nu întotdeauna corectă. Astfel, în încercarea sa de a se informa, copilul poate acumula informaţii false. Funcţia de entertainment este predispusă abuzurilor. Pe un calculator de exemplu, un copil care creşte în mediul urban poate regăsi toate lucrurile importante pentru el, precum muzica, prietenii online, umorul, lucrurile interesante, cărţile de citit etc. El poate apela mereu la acest dispozitiv pentru orice nevoie şi crea o dependenţă.

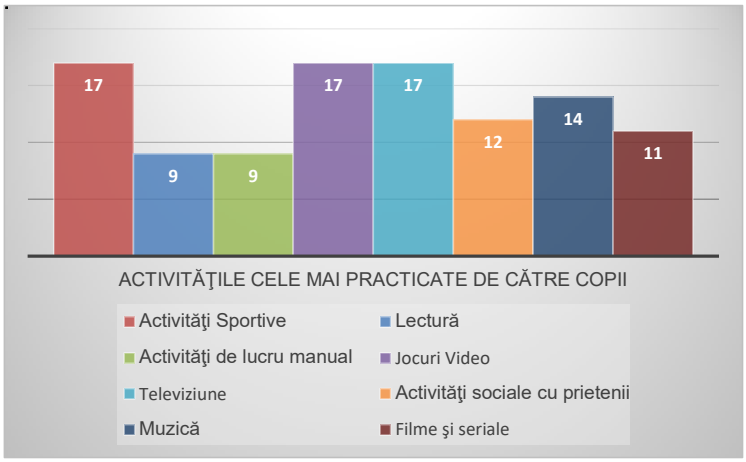

Întrebarea 13. Interacţiunea copil-părinte este esenţială pentru realizarea procesului de socializare. Un procent de 45% din subiecţii anchetaţi au declarat că petrec suficient timp cu copii lor. Prin „suficient" ne referim la o perioadă minimă necesară pentru o bună interacţiune. Acest grad de interacţiune este susceptibil modificărilor, prezentând riscul de izolare socială în braţele tehnologiei. Din fericire, 32% dintre subiecţi au ales varianta de răspuns „Mult", iar 13% au dat ca răspuns „Foarte mult". Gradele comparative superioare sugerează că funcţia protectoare a părintelui este îndeplinită. Socializarea primară, în grupul principal al familiei se realizează corespunzător, iar interacţiunea cu tehnologia se face sub supraveghere. Subiecţii care au răspuns „Insuficient" sunt plecaţi în afara graniţelor (în cazul nostru în Portugalia şi Grecia) sau au mai mulţi copii. Nici un subiect nu a

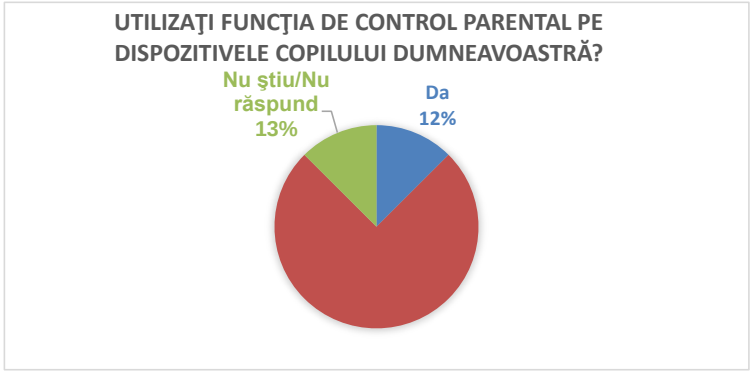
declarat faptul că nu are deloc contact zilnic cu copilul. Deducem astfel că părinții acționează responsabil și urmăresc viața copiilor lor.

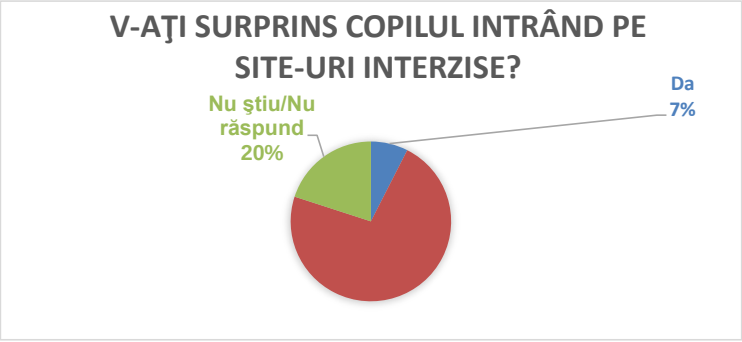
Întrebarea 14. S-a dat o listă de 8 itemi cu activități obișnuite pentru copii, atât în prezența dispozitivelor tehnologice, cât și în absența lor. Au fost selectate de 17 ori următoarele variante de răspuns: jocurile video, televiziunea și activitățile sportive. Acești trei itemi reprezintă cele mai bifate variante. Se poate observa că două din trei necesită utilizarea unui dispozitiv electronic, precum televizorul, tableta, telefonul, calculatorul sau consola, fapt ce demonstrează încă o dată utilizarea constantă a tehnologiei. De 14 ori a fost selectată și muzica, care este de obicei ascultată tot prin device-uri multifuncționale. Deși părinții au susținut o implicare majoră a copiilor în viața socială, activitățile sociale cu prietenii au fost selectate doar de 12 ori. Aproape de acest număr este și varianta de răspuns „Filme și seriale", tot mai importante în viața familială. Filmele de seară devin adevărate ritualuri în familie, bazate pe dispozitivul tehnologic ce deseori servește ca fundal sonor pentru domiciliu. Activitățile de lucru manual și lectura au fost selectate doar de 9 ori, din 40 de chestionare, fapt care arată căderea lor în desuetudine. Cele două activități sunt incontestabil mai utile decât itemii populari precum „jocurile video" sau „televizorul" și prezintă risc mai mic de izolare socială.

Întrebarea 15. Majoritatea covârşitoare, de 75% a răspuns că nu foloseşte funcţia de control parental pe dispozitivele folosite de copii. Mai mult de atât, 13% nu cunoşteau utilitatea acestei funcţii. Doar un procent infim de 12% a declarat utilizarea funcţiei de control parental. Subiecţii care au răspuns „Da" au în totalitate studii universitare sau postuniversitare. În condiţiile absenţei acestei funcţii, copilul poate să fie supus socializării negative, în special pe internet.

Întrebarea 16. Şi la ultima întrebare majoritatea subiecţilor au răspuns prin „Nu", formând un procent de 73%. Mulţi dintre subiecţi au refuzat să răspundă la o întrebare cu tentă personală (20% din totalul răspunsurilor). Nesemnificativul procent de 7% a răspuns afirmativ la această întrebare. Prin site-uri interzise ne referim la orice conţinut nepotrivit vârstei copiilor şi interzis de către părinţii acestora. Rezultatele întrebării nu sugerează decât necunoşterea activităţii pe care copilul o desfăşoară pe Internet de către părinţi.

Interpretarea datelor obţinute prin interviu

Interpretarea datelor obținute prin interviu va fi realizată prin procedeul comparaţiei răspunsurilor. Am urmărit în cazul interviului obținerea de răspunsuri cu grad înalt de precizie atât de la un părinte experimentat notat prin R1, care este mamă a unei fetiţe de 13 ani, aflată în clasa a-7-a, care cunoaşte foarte bine problema, cât şi de la un tânăr, student, care a crescut sub influenţa tehnologiei, identificat prin R2.

Q1. *Consideraţi că utilizarea prematură a tehnologiei reprezintă o problemă de actualitate?*

Ambii subiecţi consideră că dezvoltarea copiilor în condiţiile utilizării premature a tehnologiei este o problemă de actualitate. Întrucât tehnologia s-a dezvoltat imens în ultimii 30 de ani, problema este proaspăt apărută şi nu prezintă încă un model de rezolvare. Cu cât tehnologia devine mai accesibilă economic maselor, cu atât se va adânci problema. Nesoluționată, aceasta va avea repercursiuni grave în viitor.

Q2. *Care sunt cele mai utilizate dispozitive tehnologice de către copiii până în 7 ani?*

R1 consideră pe baza experienţei sale de părinte şi prin observaţia zilnică a grupului de prieteni, că cele mai utilizate dispozitive electronice de către copii de 7 ani sunt telefoanele şi calculatoarele. Respondentul R2 a observat de asemenea frecvenţa utilizării telefonului şi a tabletelor. Ambii subiecţi au susţinut faptul că televizorul este în declin şi nu mai prezintă un interes major pentru copii din ziua de astăzi.

Q3. *Consideraţi că un copil poate creşte fără influenţa tehnologiei?*

Respondenta D.P a susţinut că dezvoltarea copiilor fără influenţa tehnologiei este aproape imposibilă. Tehnologia reprezintă astăzi o necesitate. Aceasta a afirmat că întrebarea din interviu se aseamănă cu întrebarea: „Poate un om să trăiescă fără apă?". Desigur, există câteva cazuri excepţionale. Copii care trăiesc în sărăcie sau care au acces limitat la tehnologie pe considerente religioase nu vor fi afectaţi de dispozitivele tehnologice în timpul socializării primare. Însă, pe parcursul socializării secundare, copii vor lua contact inevitabil cu noile tehnologii în cadrul şcolii, a grupului de egali sau a comunităţii. Respondentul E.L consideră că dezvoltarea copiilor fără influenţa tehnologiei este nu numai posibilă, ci şi benefică. Aceştia vor avea o copilărie mai fericită şi vor reuşi să deprindă diverse abilităţi prin socializare anticipativă.

Q4. *Cum afectează utilizarea prematură a tehnologiei procesul de socializare a copilului? Consideraţi că tinerii devin predispuşi izolării sociale?*

R2 consideră că există două moduri în care socializarea primară a copiilor va fi afectată: din punct de vedere fizic şi pe plan social. În primul rând, copii vor avea imunitate scăzută şi vor fi predispuşi obezităţii din cauza sedentarismului. Aceştia nu vor mai deprinde prin jocurile copilăriei abilităţile fizice considerate esenţiale pentru desfăşurarea optimă a procesului de socializare. Acesta a afirmat că „jocurile şi interacţiunile fizice din copilărie sunt incontestabil importante, fiind întâlnite şi în regnul animal." Din cauza socializării primare deficitare, vor exista consecinţe până în viaţa de adult. Copii ar putea deveni inadaptaţi sociali şi să manifeste tendinţe de agresivitate. R2 a afirmat că „Izolarea socială este una din consecinţele majore. Aceştia se vor refugia în lumea virtuală, evitând interacţiunile interumane, considerate prea dificile." De aceeaşi părere este şi celalalt respondent R1. Aceasta consideră că există mai multe grade de afectare, în funcţie de autocunoaşterea pe care o desfăşoară copilul şi de intervenţia părinţilor sau cadrelor didactice. Adulţii pot impune utilizarea în limite normale, pentru a se realiza optim procesul de socializare. R1 afirmă că: „Le este foarte greu copiilor, afectaţi de acest fenomen, să găsesască un

corespondent în realitate. Aceştia sunt prinşi într-o lume paralelă. Am observat că la petrecerile organizate de copii de vârsta fiicei mele, distracţia începe prin interacţiuni şi comunicare, dar se termină prin pierderea în tehnologie. Copii comunicau unii cu alţii pe Internet, deşi erau în aceeaşi cameră." Comunicarea prin tehnologie arată inadaptarea, însingurarea şi frica de interacţiune directă. Copii preferă acum să stea în zona de comfort, ascunşi în spatele unor bariere reprezentate de ecrane. Din această cauză, ei sunt predispuşi izolării sociale, depresiei şi exacerbării sinelui.

Q5. *Credeţi că există diferenţe între gradul de utilizare a tehnologiei de către copiii din mediul rural faţă de cel urban?*

Ambele persoane intervievate consideră că există indubitabil diferenţe între gradul de utilizare a tehnologiei de către copii din mediul rural, faţă de cei din mediul urban. Tehnologia nu este la fel de răspândită la sat, precum este la oraş. Există zone izolate, fără curent electric sau necesităţi de trai precum canalizarea şi apa curentă. R1 consideră că tehnologia, atât la sat, cât şi la oraş, prezintă riscuri duble. Aceasta a comparat utilizarea tehnologiei în cele două medii cu „un pahar pe jumătate plin. În mediul rural, partea goală este accesul restrâns la comodităţile vieţii, la mijloacele rapide de comunicare şi informare. Partea plină este dezvoltarea creativităţii, a condiţiei fizice, a hărniciei, interacţiunea umană mai stabilă şi facilă, precum şi iubirea faţă de natură. În mediul urban, partea goală este mecanizarea puternică a interacţiunilor, trecerea în desuetudine a activităţilor sportive, a naturii şi a lecturii. Partea plină este, în mod evident, accesul neîngrădit la tehnologiile de ultimă generaţie, comfortul sporit al vieţii şi informarea facilă." Cauzele acestor inegalităţi sunt lipsa investiţiilor şi deficitul de responsabilizare şi implicare a factorilor de decizie din zonele rurale.

Q6. *Care sunt cauzele apariţiei şi răspândirii acestui fenomen?*

Cauzele sunt diverse şi în continuă evoluţie. R2 susţine că principala cauză a utilizării premature a tehnologiei o reprezintă părinţii. Din propria comoditate, tot mai mulţi părinţi preferă să ofere copiilor compania surogat a telefoanelor şi tabletelor, pentru a nu fi nevoiţi să se ocupe de ei. O altă cauză importantă este mass-media, care influenţează copii susceptibili manipulării de marketing şi cer părinţilor tot mai multe dispozitive tehnologice. R1 a considerat că principala cauză este legată de autocontrol. Aceasta a precizat faptul că „dacă tehnologia nu ar fi utilizată excesiv, nu s-ar pune problema efectelor ei negative." Incapacitatea părinţilor de a-şi supraveghea copii este o cauză majoră. Un fenomen îngrijorător este cel am numărului părinţilor plecaţi în străinătate, deoarece scade contactul cu copii şi nu mai există un corp de control pentru reglementarea exceselor.

Q7. *Ce măsuri aţi propune pentru soluţionarea acestei probleme sociale? Cum aţi acţiona dacă aţi fi într-o asemenea situaţie?*

R2 a susţinut că soluţia optimă este principiul sarcină-recompensă. Acesta a precizat că, dacă ar fi părinte, i-ar permite copilului accesul la device-uri doar după ce şi-a îndeplinit toate sarcinile. Timpul de acces ar fi prestabilit de acesta, iar interacţiunea socială ar fi o activitate încurajată de părinte şi practicată zilnic de copil. R1, aflându-se deja în situaţia de părinte, a sugerat un contact cât mai profund cu copii. În cazuri excepţionale de depresie şi inadaptare a copilului, părinţii ar trebui să apeleze la un specialist. Aceasta a afirmat şi faptul că: „Ca părinţi nu suntem întotdeauna experţi în psihologie. De aceea, în cazuri periculoase ar trebui să apelăm la serviciile unui psiholog. Studiile afirmă că tinerii sunt mai deschişi discuţiei cu o terţă persoană în probleme sensibile."

Q8. *Consideraţi că expunerea prematură la tehnologie duce la dezvoltarea precoce a copiilor?*

Ambii subiecţi intervievaţi au afirmat că expunerea prematură la tehnologie duce la dezvoltarea precoce a copiilor. Deseori copii, în special în absenţa supravegherii, intră din curiozitate pe site-uri care nu sunt corespunzătoare vârstei acestora. Acest contact prematur cu anumite idei şi imagini poate marca şi influenţa întreaga dezvoltare a copiilor. R1 a afirmat că „Există o diferenţă de generaţii încă de la naştere. Ca mamă, am observat direct faptul că generaţia 2000 nu se mai încadra în tratatele de creştere a copiilor." Copii discern informaţii la o vârstă mult mai fragedă şi preiau comportamente nespecifice dezvoltării normale a acestora.

Q9. *Consideraţi că expunerea prematură la tehnologie duce la dezvoltarea precoce a copiilor?*

Răspunsurile subiecţilor au indicat aceeaşi direcţie de evoluţie: ascendentă. R2 a afirmat că fenomenul se va înrăutăţi: „Zilnic, se pot observa chiar şi pe stradă din ce în ce mai mulţi copii afectaţi. Aceştia sunt chiar foarte uşor de recunoscut. Lipsa de interes a părinţilor şi abuzul de libertate va duce doar la amplificarea acestei probleme sociale." R1 s-a declarat o adeptă a modului de gândire al lui Stephen Hawkins: "Cred că sunt unele pericole care afectează omenirea pe lângă boli şi războaie, cel al tehnologiei ajunsă la nivele greu de controlat. În viitor, diferenţele dintre indivizi vor lua o nouă formă, după excesul în utilizarea tehnologiei. Echilibrul este secretul evoluţiei." Copii de astăzi vor fi noua generaţie divizată în funcţie de atitudinea fară de tehnologie. Utilizarea prematură e primul pas către excesul de tehnologie.

Concluzii

Putem afirma că prima ipoteză, pe care s-a bazat microcercetarea: *"Utilizarea prematură a tehnologiei duce la apariția tendințelor de izolare socială la copii."* este validă. Există o serie de factori care afectează predispoziția copiilor către izolare socială: vârsta la care au folosit tehnologia prima dată, contactul pe care aceștia îl au cu părinții, natura activităților practicate și timpul pe care aceștia îl petrec cu dispozitivele tehnologice. Profilul victimei izolării sociale poate fi conturat pe baza datelor obținute. Contactul cu tehnologia sub vârsta de 5 ani are puternice repercursiuni asupra sociabilității. Dacă un copil se învață cu compania tehnologiei de la o vârstă fragedă, acesta poate să o prefere în defavoarea interacțiunilor sociale. În studiu, copii care au utilizat prematur tehnologia au înregistrat note mai mici la implicarea în viața socială, conectând direct tehnologia de izolarea socială. Părinții care au punctat o interacțiune mai profundă cu copii au declarat că aceștia sunt activi sociali, dar și că petrec mai puțin timp în compania tehnologiei. Supravegherea părinților reduce riscul izolării sociale. Cele mai alese activități practicate sunt individuale și nu sociale. Televizorul și jocurile video pot constitui substituente ale vieții sociale pentru copii, conducând spre izolare socială și alienare. Deși părinții nu permit utilizarea excesivă, copii pot depăși limitele cu ușurință dacă nu sunt atenționați. Fenomenul părinților plecați în străinătate îi face pe copii mai predispuși la abuzul de tehnologie.

Ce-a de-a doua ipoteză: *"Tehnologia este un factor de socializare mai puternic în mediul urban, decât în mediul rural."*, și-a dovedit veridicitatea. Deși proporția subiecților din mediul rural a fost mai mică decât cea a subiecților din mediul urban, s-au putut observa diferențe clare în modul de alegere al răspunsurilor. În mediul rural, copii au acces la mai puține dispozitive. De asemenea, tipul de activități este diferit, predominând activitățile sociale, cele sportive și muzica.

Probabil datorită sarcinilor gospodărești, copii din mediul rural au înregistrat în medie nota 5 care să definească prezența tehnologiei în viața lor. Prin contrast, părinții din mediul urban au acordat în general note de la 7 în sus. Acest lucru se cumulează cu timpul, în general mai limitat pe care părinții îl oferă copiilor din mediul rural, de a utiliza device-urile. Prin revenire la prima ipoteză, copii din mediul rural par a fi mai îndepărtați de profilul copiilor izolați social din cauza tehnologiei.

În cazul celei de-a treia ipoteze formulate de noi: *"Dacă contactul cu tehnologia este îndelungat, copii se dezvoltă precoce."*, datele obținute au confirmat-o. În parte, rezultatele chestionarului au arătat că, părinții nu permit în medie un contact exagerat cu tehnologia. Astfel, dezvoltarea precoce a copiilor este

un fenomen general şi poate surveni chiar în condiţiile contactului limitat cu tehnologia. Neutilizarea funcţiei de control parental şi necunoştinţa părinţilor faţă de eventualele încălcări ale regulilor impuse copiilor sugerează faptul că au libertatea de a accesa conţinut nepotrivit vârstei lor.

Ultima ipoteză: *"Fenomenul de utilizare prematură a tehnologiei va lua amploare."* este în acord cu percepția subiectivă a persoanelor intervievate. O dată cu răspândirea tehnologiei, fenomenul va deveni din ce în ce mai frecvent, până la eventuala intrare în starea de normalitate. Alternativ, se vor căuta soluţii pentru rezolvarea sau limitarea răspândirii acestei probleme sociale.

References

Tufa, L. (2010). Revistacalitateavietii.ro. Diviziunea Digitală

Sandu, A. (2017). *Elemente de Sociologie și Logică.* Suport de curs, Suceava.

Gheorghe, V. (2006). *Fața nevăzută a televiziunii.* Editura Evanghelismos, Editura Prodromos.